

Anteckningar från Ö-dialogen den 10 april 2025

Demokrati och medborgarservice

Diarienummer: N043-0051/25

Utfärdat: 2025-04-24

Sammanträdesdatum: 2025-04-10 kl. 17.30 -19.30

Plats: Ekelundsgatan 1, lokalerna Hållbarheten och Insikten, plan 1

Närvarande

Mariam Ismail Daoud (M) vice ordförande Ö-dialogen, nämnden för demokrati och medborgarservice

Jonas Svensson (MP), nämnden för demokrati och medborgarservice

Johan Radix (C), nämnden för demokrati och medborgarservice

Anneli Rhedin (M) kommunalråd, kommunstyrelsen

Dan-Ove Marcelind (KD) stabschef

Hans Hirschi, Styrso

Gustaf Asplund, Styrso

Mie Svennberg, Styrso

Lina Andersson, Asperö

Thomas Larson, Asperö

Ingemar Taube, Asperö

Henrik Sjöstrand, Brännö

My Ståhl, Brännö

Håkan Karlsten, Vrångö

Christina Sjödal, Vrångö

Patrik Gustavsson, Köpstadsö

Marie Sjövall, Donsö

Ingegerd Märs, Stora Förö

Karim Zendegani, avdelningschef för utveckling och analys, förvaltningen för demokrati och medborgarservice

Kristina Eberth, planeringsledare, förvaltningen för demokrati och medborgarservice

Elin Andreasson Larsson, samhällsvägledare, förvaltningen för demokrati och medborgarservice

Sammanfattning

1. Ordförande hälsar välkomna
2. Föregående mötesanteckningar - vid behov
3. Anmälan av övriga frågor
4. Information om pågående arbete med revidering av arbetsordning
4. Återkoppling från arbetsgrupperna om pågående samtal med staden
5. Samtal om utmaningar och behov för Södra skärgården
7. Tema Saltholmen
8. Återkoppling från kommunstyrelsen och nämnden för demokrati och medborgarservice
9. Övriga frågor
10. Avslutning

Anteckningar

1. Ordförande hälsar välkomna

Mariam Ismail Daoud, vice ordförande hälsar välkommen och meddelar att ordförande har fått förhinder att närvara denna Ö-dialog och att hon fördelar ordet denna träff.

2. Föregående mötesanteckningar

Anteckningarna gick inte igenom

3. Anmälan av övriga frågor

Ordförande frågar om det finns några övriga frågor som ska lyftas under träffen.

Ö-representant på Vrångö: Vi vill veta mer om de trygghetspunkter som Göteborgs stad etablerar. Kan man bjuda in dem till Ö-dialogen? Viktigt att vi är med i en sån process på öarna.

Ö-representant på Donsö: Vi behöver prata om hur vi hanterar textilt avfall i Södra skärgården. Det finns ingen sådan möjlighet för oss.

Ö-representant på Brännö: Vi behöver återkoppling från polisen gällande deras svarstid om det händer något i skärgården.

Ö-representant på Styrso: Föreningsrådet hälsar att de vill att man kommer och berättar om fraktrafiken, speciellt vägföreningarna på öarna har intresse av detta.

4. Information om pågående arbete med revidering av arbetsordning

Ordförande och förvaltningsrepresentant

Ordförande: Det har kommit en del frågor kring hur man ska göra kring rekrytering av nya ö-representanter. Detta gäller icke folkbokförda och folkbokförda. Där har vi inget svar idag och nämnden kommer att ta ett beslut kring denna fråga. Men man kan alltid som invånare vara med och påverka, även om man inte är ö-representant.

Ö-representant på Köpstadsö: Hur resonerar nämnden kring folkbokförda och icke folkbokförda? Vi kan ha input kring det som är bra för nämnden att ha med sig inför beslut.

Ordförande: Det finns tre från nämnden här på plats - vi lämnar över ordet till Jonas.

Politikerrepresentant från nämnden: Det finns inget beslut ännu och därför blir det svårt att ge ett svar.

Politikerrepresentant från nämnden: Er input och era perspektiv är viktiga.

Ö-representant på Köpstadsö: Hur resonerar man i nämnden och vad är det för problem?

Politikerrepresentant från nämnden: Vi vill kunna svara er men vi inväntar mer underlag och när det finns kommer vi kunna svara och ge besked.

Ö-representant på Köpstadsö: Det är viktigt att ni svarar på detta så att vi vet.

Ordförande: Innan de andra släpps in, det finns ett problem som man stött på och det är att det gick ut ett mejl där icke folkbokförda inte får vara med men det blev en bakläxa – och sen fick ni vara med. Nu resonerar vi om detta i nämnden.

Politikerrepresentant från nämnden: Nämnden ska få ett förslag från förvaltningen och därefter ska man besluta om det. Detta underlag har inte kommit ännu. Vi har pratat om vilka problem som finns, idag är det snurrigt, det står att man ska vara folkbokförd men ändå så får man inte vara folkbokförd på vissa öar. Här finns det olika alternativ att titta på. Ett är att helt ta bort folkbokföring. Ett annat att man ska kunna vara med om man har koppling till ön, jobbar men inte bor där exempelvis. Och många fler alternativ.

Ö-representant på Styrso: Folkbokförd vart då? Folkbokförd på ön eller i kommunen? Det senare är det bättre, att man borde vara folkbokförd i Göteborg,

Kommunalråd Anneli Rhedin (M): Det har varit mycket mail om revideringen, i alla fall i våras. Det viktiga är att alla öar är representerade. Viktigt att alla hörs.

Ö-representant på Köpstadsö: Att man får välja själv från ön vilka som ska vara med, det är det viktiga.

Ö-representant på Styrso: Är man folkbokförd är det bra, men man kan man vara folkbokförd i Stockholm och ha sommarboende. Det finns risker med att rösta fram medlemmar. Då kanske man röstar fram en specifik grupp med egna intressen – verkar utifrån det. Vad är det vi representerar?

Ö-representant på Styrso: Vi har alla fått ge inspel kring detta, det är många som har engagerat sig.

Ordförande: Det är många som inte haft tillgång till Teams. För att det inte ska ge problem och gå händelserna i förväg så behöver man reda ut detta.

Ö-representant på Asperö: Det är upp till öarna att bestämma vilka som ska vara med.

Politikerrepresentant från nämnden: Jag vill bara förtydliga att alla har fått tillgång till teams men alla har av olika anledningar inte kommit in på plattformen. Vi vill att ni hör av er om man inte har lyckats så att vi kan hjälpa till.

Ö-representant på Donsö: I stället för folkbokföring och att det bör vara krav på att utse representant. På Donsö finns ingen sådan process för att kunna utse eller välja representant.

Politikerrepresentant från nämnden: Vi behöver veta mer innan vi kan säga något mer. Det är olyckligt att denna fråga har blivit så stor och vi hoppas att detta blir bra. Jag har ingen personlig åsikt i denna fråga.

Ordförande: Det är viktigt att det inte blir fel. Vi vill inte lova något vi inte vet. Det har blivit olyckligt att denna fråga har tagit så stor del. Kan vi lämna denna fråga? Jag vill trycka på att det går bra att kontakta oss på mejl och även höra av sig till Kristina.

5. Återkoppling från arbetsgrupperna om pågående arbeten och samtal med staden

Ö-representanter och förvaltningsrepresentant

Ö-representant på Köpstadsö: Sammanfattning kring samordningsgruppens arbete med att få till ett samtal med Västtrafik så kan vi säga att det inte har gått att få till en dialog. Vi behöver bli bättre på att strukturera oss. Man får ett svar där de inte vill ha en dialog, staden och regionen vill inte möta oss. Västtrafik undviker dialog med oss. Ni är medvetna om det och vi lever i det. Vi har inte jobbat ihjäl oss sedan sist.

Ö-representant på Styrso: Vi har tänkt att fokusera på några frågor där infrastruktur är en av de frågor som är mest prekära. Det är viktigt att lyfta att vi behöver en fungerande kollektivtrafik. En fungerande skola, och äldreomsorg är också beroende av detta om vi ska kunna frigöra hus för familjer. Om vi inte kan det, vad ska vi bygga då? Dåvarande Stadsbyggnadsförvaltningen tog fram en förstudie till en strategisk plan. Eftersom vi inte får en skärgårdssamordnare behöver vi få koll på demografin, statistiken uppdateras hela tiden. Idag har vi en egen idé om utvecklingsplan som vi önskar att staden tog hand om och gjorde till en strategisk plan för södra skärgården.

Ö-representant på Brännö: Det har gått bra, vi har varit kontakt med regionen. Vi i Ö-dialogen vill ha kontakt med er innan man satt budgeten. Hur kan man annars vara med och påverka om lokala saker som en strategisk plan. Regionen får komma hit.

Ordförande: Det är ju detta vi har Ö-dialogen till, vi kan konkretisera detta mer. Vad är syftet och målet, och vi har tidigare diskuterat kring en workshop.

Ö-representant från Styrso: Det är nedbrutet i sina delar.

Ö-representant från Köpstadsö: Jag blir irriterad om hur vi blir behandlade. Jag har träffat ansvarig kring fraktrafiken och den nya upphandlingen. Vi får inte höra någon gång "Vi hör er, vi vill lyssna på er".

Ordförande: Vi jobbar på det i nämnden. Det finns vissa kommunalråd som ofta är med på mötena. Angående fraktgodsfrågor kanske man kan hitta en form för det. Vad kan vi göra tillsammans?

Politikerrepresentant från nämnden: Vi behöver nog jobba vidare på den kloka idé som någon av er sa, att om Västtrafik och regionen inte har inställningen att föra dialog så är ni en del av Göteborgs kommun och vi får ta det via de ansvariga förvaltningarna gemensamt.

Ö-representant på Vrångö: Det var det som var tanken med skärgårdssamordnare, att samordnaren kommer in dit och där hade den personen kunnat föra in informationen. Om kommunalråd får den frågan till sig då blir det kallat ministerstyre.

Politikerrepresentant från nämnden: Hur kan vi synliggöra dialogen mer? Jag upplever att förvaltningen har blivit bättre på detta. Jag som är både tjänsteperson och politiker ser att det blir för mycket stuprör. Samverkan är det som krävs. Hur kommer vi till verkstad och att man måste förstå att Ö-dialogen finns? Förvaltningen måste driva detta arbete.

Representant på Brännö: Vi är en tillgång. Det är som om att vi sitter och tjarar och det är inte det vi vill.

Stabschef Dan-Ove Marcelind (KD): Jag var med i arbetet kring den strategiska planen och skärgårdssamordnare. Vi identifierade att saker och ting hänger ihop och att vi behöver ta ett samlat grepp. Staden är för stor, vi behöver en utvecklingsplan och en skärgårdssamordnare. Detta är ett problem som vi ser.

Representant på Asperö: Jag var på Skärgårdvecka för två veckor sedan i Stockholm. Där träffade jag Stockholms representanter. Göteborg är största kommun när det gäller anställda. Varje liten förvaltning är större. Fastighetskontoret, Stadsmiljö, folk frågar mig vart var och en sitter. Det går inte att köra med de gamla banorna där man kämpar från Demokrati och medborgarservice på egenhand. Här i Göteborg vill man inte ha med oss. Vilka utvecklingsprojekt som kommunen och dess förvaltningar drar igång för Göteborg omöjliggör istället.

Representant på Brännö: Värmdö och Öckerö har en egen kommun där kan de tillgodose behoven. Vi är en del av Göteborgs kommun.

Representant på Styrso: En ordningsfråga: vi har haft denna fråga flera gånger.

Representant på Köpstadsö: Styrso var tidigare en egen kommun, sen hängde vi ihop med stadsdelsnämnd och sedan relativt nyligen har kommun Göteborg fått en skärgård. Det finns ingen erfarenhet av att hantera öar i kommunen.

Representant på Styrso: Vi kan inte ta fram en hel plan men vi kan ta fram en idé till det.

Ordförande: Arbetsgrupperna, vi behöver komma fram till vad de har gjort. Ni andra har ni kunnat ta del av detta och ni som inte har tillgång till Teams, hur går kommunikationen?

Representant på Styrso: Vi lägger upp allt i Teams men om man inte kan komma in på Teams så har vi haft stormöte också med att informera så mycket som möjligt.

Förvaltningsrepresentant: Ni kan mejla mig om ni inte har tillgång till Teams.

Ordförande: Har ni mer att rapportera?

Representant på Styrso: Vi har startat en förening för besöksnäringen i Göteborgs skärgård. Vi bidrar med två miljarder till regionens omsättning. Vi har skickat ett brev med våra frågor om infrastruktur. Ingen har svarat på detta, inget parti har svarat.

Ordförande: Vi lyfter in detta i våra partier.

Förvaltningsrepresentant: Har ni skickat detta till både nämnden och förvaltningen?

Representant på Styrso: Vi har skickat till båda.

Ordförande: Vi jobbar med att göra Ö-dialogen känd.

Representant på Brännö: Hur lång tid har man enligt lag?

Representant på Styrso: Skyndsamt enligt lag.

Ordförande: Har ni mer att rapportera?

Representant på Donsö: Vi har inte kommit vidare då vi väntar på kartläggningsrapporten från Anette Unger. Vi vill prata om basfrågor såsom äldrevård, hemtjänst m.m.

Förvaltningsrepresentant: Den rapporten var kopplad till äldrefrågor.

Ordförande: Vi har inte fått ta del av detta.

Förvaltningsrepresentant: Jo det har alla fått, vi tog upp det på förra mötet.

Representant på Donsö: Vi fick en sammanfattning av detta. Göteborgs Stad Åldersvänliga Göteborg har haft dialog med representanter 65+. Det finns ett (eller flera) äldreråd men det finns ingen från Södra skärgården. PRO, SPF finns antagligen med i det men det är viktigt att skärgården är representerad.

Ordförande: Kan vi följa upp detta? Kanske från äldrerådet för detta.

Förvaltningsrepresentant: När vi hade ÄVO här startade vi ju ett samarbete med tanken att ni ska kunna ha en dialog med dem.

Representant på Donsö: Vi vet inte om det är rätt personer, om de kan svara på hur det fungerar med hälso- och sjukvården. Här behöver vi komma ner i basverksamheten.

Förvaltningsrepresentant: Har ni frågat?

Representant på Donsö: Nej.

Ordförande: Ta hjälp av Kristina.

Förvaltningsrepresentant: Initiera först en kontakt och ställ frågan. Funkar inte det får ni gärna höra av er till mig.

Stabschef Dan-Ove Marcelind (KD): Jag kan höra med Elisabeth som i presidiet. Jag kan fråga om kartlägningsrapporten om ÄVO.

6. Samtal om utmaningar och behov för Södra skärgården

Ordförande och alla i rummet

Vi samtalar om utmaningar, behov, komplexitet och förutsättningar för södra skärgården.

Representant på Donsö: Demografin brottas vi med. Majoriteten har passerat 60 år. Det är en allvarlig situation. Om det är för krångligt att resa och om folk inte kan flytta dit påverkar det demografin. Donsö har mest därefter Styrso, Brännö etc. Göteborgs Stads databas och statistik samt valstatistiken har man hämtat detta ifrån. Befolkningen är allt äldre och det blir ingen påfyllning till barnomsorg. Vi har inget behov av det. Risken är att det blir en befolkningsminskning.

Representant på Köpstadsö: Man kan koppla ihop det med att frakten påverkas och att få lov att bygga. Man gör allt för att skärgården inte ska få sina möjligheter.

Representant på Donsö: Skärgården är dessutom ett riksintresse.

Representant på Brännö: Tillgängligheten, flytbryggorna, där måste man stoppa in i pipelinen, inte var något som diskuteras vart 15e år. Parkeringen på Saltholmen, man måste ha sin bil där. Och så turerna till Stenpiren. Om man måste hämta ungarna, men det går inte om det bara finns vissa turer som går, speciellt inom Västtrafik.

Representant på Styrso: Utmaningar kring näringslivet. Allt hänger ihop. Om vi inte får en återväxt, finns det ingen parkeringsplats. Arbetsplatser har flyttats till fastlandet, ändå är det företag som satsar på Styrso. Man bygger ett hotell. Men hur ska de få personal, få sin tvätt, livsmedel och annat, om man är osäker på att det kommer varor och konkreta problem kopplat till näringslivet, hantverkare från stan är svårt. Frakta något från fastlandet kostar mycket mer.

Representant på Köpstadsö: Allt hänger ihop. Styrsobolaget och personfärjan. Mjöl och bröd det kommer inte Västtrafik att tillåta att det kommer med i framtiden. Vi är ingen frakttransport säger de. Ingen vill lyssna.

Representant på Brännö: Enligt Styrsobolagets kontrakt behöver de bara köra med två turer, men ändå har de kört tre gånger. Hur kommer det gå med upphandling med ett nytt bolag?

Representant på Styrso: Hur blir det på sommaren när folk har handlat, och det är tomt i butiken.

Representant på Vrångö: Äldreomsorgen har svårt att leverera, hälso- och sjukvård. Det är inte självklart att det fungerar.

Ordförande: Det är bra att ni lyfter detta från grupperna. Ö-dialogen är inte partipolitiskt forum men kommunfullmäktige tar beslut. Det finns önskemål om att bjuda in kommunalråd. Alla har en inestående inbjudan. Passa på att lyfta in dessa frågor. Konkretisera vilka åtgärder som man skulle kunna göra. Demografin, vad kan man göra åt det?

Representant från Asperö: Dessa synpunkter har man haft i 15 år. Det är så brett så det blir ingenting av det. Kör en av frågorna och se till att det blir något. Vi har tryckt på att vi vill ha representanter på plats i denna dialog. Hon som är ansvarig kunde varit här och förklarat om beslutet att inte inrätta en skärgårdssamordnare. Bara av att vara här vore bra.

Representant på Köpstadsö: Vad kan staden göra? Säg åt alla att lyssna, hör det vi säger. Det finns en anledning till det vi säger. Man måste tillåta att det finns kostsamma fraktmetoder.

Representant på Styrso: Skolfrågan, vi behöver en skola och förskola vid liv. Vart vi bygger får en konsekvens. Sedan har vi ett ökat antal golfbilar. Det ena ger det andra.

Ordförande: Förändringen med Asperöskolan, ha med er det också, att det går att ändra, men jag förstår frustrationen.

Representant på Vrångö: Ni och politiker får inte ha detta forum. Ibland känns det som att man får prata av sig. Vi sitter här av en anledning. Vi måste bli tagna på allvar och sedda. Det är inte en happy tillställning. Det måste komma beslutsfattare.

Ordförande: Det är inget partipolitiskt forum men ni ska tala om det ni ser så att vi kan gå vidare med frågan.

Representant på Donsö: Man blir så gammal att man inte kan bo kvar i sina hus. Då är risken stor att det blir en sommarbostad. Husen säljs till turister. Då blir det ett nytt Smögen. På Åstol blir det inga som bor kvar. Vi kommer hamna där.

Representant på Styrso: Nu hamnar vi i samma fråga igen. Det finns stora utmaningar i den här gruppen. Vi har svårt att hitta rätt samtalspart vid rätt tillfälle. Vi vet sällan vart ärendet ligger. Ofta skulle vi kunna lösa problem. Avhämtningar av avlidna till exempel. Det var tur att det var olycksfall i arbete. Ibland hamnar vi i ett läge där tjänstepersoner eller politiker inte vill ha dialog, det är ett större problem med Göteborgs Stads politiker. Tidigare löste vi problem tillsammans med Socialdemokraterna och Moderaterna. Men nu springer kommunalråden iväg på egen hand och det blir ett KF förslag. Vi behöver att ni politiker sätter er ihop! Varför man inte löst problemen är för att S och M inte kan komma överens. Det blir partipolitik. Enda gången vi har politiker med är när frågor såsom kring när Asperöskolan togs upp.

Ordförande: Detta är inte ett partipolitiskt forum. Ni får kontakta alla kommunalråd.

Representant på Styrso: Vi jobbar på ett vidrigt sätt. Vi får inget gjort. Vi behöver dela upp alla våra synpunkter, i olika grupperingar och ser till där staden kan bjuda in oss i workshop under årets lopp. Vi kan inte sitta här och ta beslut. Vi behöver sitta med

tjänstepersoner men vi behöver blir inbjudna av staden sedan kan vi ha dessa möten också. Jag trodde det blir en workshop om Saltholmen denna gång.

Ordförande: Ni ska använda av er arbetsgrupperna, lyfta och väcka frågor. Beslut kan inte tas här. Vi har fångat upp frågorna om utmaningar och kan lyfta in i nämnden.

Representant på Asperö: Utan en fungerande infrastruktur så går det inte att tala om de andra punkterna.

Förvaltningsrepresentant: Det som är positivt i stadens arbete är det som ligger under paragraf 5. Det sker verkligen en förflyttning just nu. Man pratar om mycket mer om delaktighet.

Representant på Brännö: Om andra stadsdelar i Göteborg hade haft detta engagemanget, då hade vi inte haft detta problem. Har vi kollat SDN lokalerna vid Tranered?

Förvaltningsrepresentant: Ett tillägg bara kring andra stadsdelars engagemang. Vi ser att det finns mycket engagemang ute i stadsområdena men staden är inte alltid så bra på att ta tillvara på det.

7. Tema Saltholmen

Ordförande och förvaltningsrepresentant

Ordförande: Denna punkt blir bara en informationspunkt och inget mer.

Förvaltningsrepresentant: Det var ett förslag om att göra en workshop och att börja jobba med detta. Det är en bra modell med workshop för att diskutera Saltholmen.

Representant på Vrångö: Kan workshopdeltagarna komma till skärgården så de får se hur det är? Det är lite resväg och krångligt med parkering.

Ordförande: Skicka förslag på lokaler till mig, Kristina eller Ulf.

8. Återkoppling från kommunstyrelsen och nämnden för demokrati och medborgarservice

Mariam Ismail Daoud, ordförande

Kommunalråd Anneli Rhedin (M): Jag skulle vilja ha återkoppling från er om trygghetskameror.

Representant på Styrso: På Styrso och Donsö har vandalisering skett i samband med grankriget. Polisen dök upp även kvällstid. Vandalisering hade skett av totalt 200 000 SEK. Det skäls gods, virke, möbler, och betong fylls i toaletter. Inga kameror har

inspelning för då behövs det en väktare som sitter och tittar har vi fått till oss, och det har man inte reuser till.

Kommunalråd Anneli Rhedin (M): Vi tar med detta.

Ordförande: Dan-Ove har du med dig något mer?

Stabschef Dan-Ove (KD): Vad behövs lyftas?

Ordförande: Skärgårdssamordnare och utvecklingsplan, sopor.

Representant på Styrö: Det är nödvändigt med källsortering. Vi kommer inte få det. Det är en idiotisk sak att vi inte får det. Inte källsortering för företag heller eller textilavfall? Men böter kan vi få. Restavfallet vägs annars men i Södra skärgården betalar vi maxtaxa.

Representant på Vrångö: Fordonen som hanterar detta funkar inte i skärgården. Det finns inte. Det är volym som gäller.

9. Övriga frågor

Ordförande konstaterar att flera av de övriga frågorna redan diskuterats.

10. Avslutning

Ordföranden avslutar och tackar för mötet.